

**MORA
KOMMUN**

LIKABEHANDLINGSPLAN

VENJAN SKOLA

LIKABEHANDLINGSPLAN

Fastställd	För-och grundskoleförvaltningen 230120
Reviderad	-
Produktion	FOG – Venjan skola
Giltighet	Planen gäller från 2023-01-01 till 2023-12-31
Dnr	2023/38 600

Innehåll

1. Inledning	4
1.1 Lagstiftning	4
1.2 Mora kommuns programförklaring för elevhälsoarbete	4
1.3 Skolans ledningsdeklaration	5
2. Beskrivning av skolans likabehandlingsarbete	6
2.1 Skolans systematiska förebyggande och främjande arbete	6
2.1.1 Främjande insatser.....	6
2.1.2 Förebyggande insatser nuvarande läsår (bygger på identifierade behov)	6
2.2 Skolans åtgärdande arbete	6
2.2.1 Arbetsgång och ansvar om elev kränker elev.....	6
2.2.2 Arbetsgång och ansvar om personal kränker elev.....	7
2.2.3 Arbetsgång och ansvar om elev kränker personal.....	7
2.2.4 Skolans rutin vid våld, skadegörelse och misstanke om att barn far illa	7
3. Utvärdering och analys av föregående läsårs plan	8
3.1 Skolans systematiska förebyggande och främjande arbete	8
3.1.1. Genomförda aktiviteter/insatser	8
3.1.2 Kartläggningsmetoder	9
3.1.3 Analys av resultat och effekt av insatta insatser/åtgärder.....	10
3.1.4 Slutsats.....	10
4. Prioriterade kommande åtgärder	10
4.1 Identifierade prioriterade förbättringsområden (grupp- och org.nivå)	10
4.2 Plan för fortsatt arbete	10
5. Ansvar, delaktighet och kommunikation	11
5.1 Ansvariga för planens upprättande	11
5.2 Ansvar i likabehandlingsarbetet	11
5.3 Delaktighet	12
5.4 Kommunikation och revidering	12
5.4.1 Presentation av planen	12
5.4.2 Planens tillgänglighet	12
5.4.3 Planens revidering	12
6. Kontakt	13
7. Begreppsdefinitioner	13
8. Bilagor	15

1. Inledning

Det här dokumentet beskriver hur Venjan skola arbetar för att främja elevers lika rättigheter och möjligheter. Likabehandlingsarbetet innefattar både ett förebyggande arbete och när det behövs ett akutåtgärdande arbete. Som skola har vi en skyldighet enligt skollag och diskrimineringslag, och tillika en stark vilja att arbeta målinriktat för att förebygga och åtgärda kränkande behandling samt diskriminering och trakasserier. Alla barn och all personal har rätt till en trygg och positiv skolmiljö där alla individers och gruppers likheter och olikheter respekteras. Likabehandlingsplanen omfattar verksamhetsområdena grundskola inklusive förskoleklass och fritidshem samt anpassad grundskola. All personal ansvarar för att arbeta med likabehandlingsfrågor.

1.1 Lagstiftning

Skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras i diskrimineringslagen och i 6 kap. skollagen. Arbetsmiljölagen omfattar också personal och elever i skolan. Lagstiftningen tydliggör bl.a. förbud mot diskriminering och kränkande behandling, skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling, krav på aktiva åtgärder och dokumentation.

1.2 Mora kommuns programförklaring för elevhälsoarbete

Skollagen tydliggör att skolan ska vara likvärdig. Alla elever har en rätt till utbildning av högsta kvalitet. Skolan ska också arbeta för att kompensera för elevers olika bakgrund och förutsättningar. I Mora kommun finns en värdegrundsplattform, en programförklaring, som alla skolor utgår från. Denna syftar till att vara en riktningvisare och utgöra stöd och hjälp i arbetet mot en kultur där elevens bästa alltid sätts i centrum.

Programförklaring

Skolan ska vara en mötesplats där vi tillsammans lyfter, stärker och utvecklar oss själva och varandra. Vi utvecklar ett gemensamt språk och uppträder på ett demokratiskt och likartat sätt i de sammanhang vi finns. Det skapar en sammanhållning mellan oss kollegor, men också en tydlighet mot de människor vi möter. Vi i personalen är här för elevernas skull. Vi arbetar för att göra skillnad, fokuserar på vårt uppdrag samt engagerar oss i varje individ, grupp och organisation.

Värderingar	Mål
<p><i>Vi är professionella</i></p> <p>Vi ger elever, kollegor, vårdnadshavare och andra intressenter ett varmt, omtänksamt, lyhört, prestigelöst och yrkeskunnigt bemötande. Vi tar gemensamt ansvar för utbildningen på den egna skolan och i hela kommunen.</p> <p><i>Vi är nyfikna</i></p> <p>Vi är ödmjuka inför det faktum att vi inte kan allt. Vi utforskar och lär nytt tillsammans för att utveckla vår verksamhet och ständigt göra den bättre för våra elever och oss själva. Vi utvecklar en kollektiv kunskap och kompetens som vi når genom att både delta i och leda utvecklingsprocesser.</p> <p><i>Vi är alla olika och lika bra</i></p> <p>Vi fokuserar på att skapa miljöer som människor mår bra och utvecklas i. Vi bedriver en kvalitativ undervisning som utformas, justeras och förändras utifrån olika behov. Vi agerar förebilder, utbildar och tränar elever i att respektera varje människas egenvärde.</p>	<p>Vi bedriver ett salutogent elevhälsoarbete, vi bygger på det som fungerar och arbetar för ett likvärdigt och kvalitativt elevhälsoarbete i kommunens alla skolor.</p> <p><i>Vi fokuserar på att utveckla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemensam vision, målbild och målformuleringar • Gemensamt förhållningssätt • Gemensamt språk och begreppstolkningar • Samsyn kring elevhälsouppdraget • Gemensam förståelse för ansvar/roller/ledning/styrning

1.3 Skolans ledningsdeklaration

Vår skola arbetar utifrån Mora kommuns programförklaring. Visionen och tillika ledningsdeklarationen för Venjan skola är;

”Vi vill skapa förutsättningar för ett gott ledarskap i klassrummen där varje medarbetare arbetar utifrån en övertygelse om att alla barn kan. Där varje barns bästa är i fokus så långt det är möjligt i samklang med att gruppens behov. Rektor leder och agerar förebildligt utifrån det ledarskap som är önskvärt ute i skolverksamheten.”

-Skolledningen Venjan skola

2. Beskrivning av skolans likabehandlingsarbete

2.1 Skolans systematiska förebyggande och främjande arbete

Vårt arbete utgår från Skolverkets allmänna råd ”*Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda. Hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling*”. Beslut om insatser bygger på vad forskning säger om framgångsfaktorer i arbetet samt på beprövad erfarenhet. Vissa insatser pågår långsiktigt och över tid, medan andra är tillfälliga. Ett kontinuerligt och systematiskt analysarbete utgör grund för beslut om insatser.

2.1.1 Främjande insatser

- Rastaktiviteter
- Rörelsesatsning
- Värdegrundsarbete kring normer och föreställningar

2.1.2 Förebyggande insatser nuvarande år (bygger på identifierade behov)

- Extra trygghetsenkät
- Följsamtal/ enkät på kommunens trygghetsenkät

2.2 Skolans åtgärdande arbete

Skolan utreder, hanterar, åtgärdar, följer upp och dokumenterar alla typer av kränkande behandling. En förutsättning är att händelsen kommer till skolans kännedom.

2.2.1 Arbetsgång och ansvar om elev kränker elev

1. All personal i skolan skall alltid agera och ingripa när man upptäcker trakasserier eller kränkande behandling. Om elever får kännedom om att någon trakasseras eller kränks ska de meddela detta till en vuxen på skolan. Det är inte alltid en elev vågar säga ifrån i en akut situation när någon blir utsatt, men ett krav är ändå att eleven ifråga avlägsnar sig från situationen. Att tyst stå kvar och iakta är detsamma som att ge sitt tysta medgivande och delta.
2. Den vuxne som får kännedom om den inträffade kränkningen skall genast ingripa och ansvarar för att se till att händelsen hanteras från A till Ö. Det kan betyda att händelsen hanteras ensam av den person som är först på plats, det kan också betyda att valet görs att händelsen hanteras av flera pedagoger/personal tillsammans. Berörda pedagoger kommunicerar sinsemellan och bestämmer vem som gör vad. Mentor ska alltid informeras. Samtal med inblandade elever och vårdnadshavare görs. Följande frågor

skall besvaras: *Vad har hänt? Vilka personer har varit inblandade? Var och när skedde händelsen? Finns det några vittnen? Vad har hittills gjorts? Vilka åtgärder kommer skolan att vidta?*

Händelsen, åtgärder och uppföljningsplan dokumenteras i skolans digitala system Draft it.

3. Om kränkningen ej upphör trots ovanstående insatser så kontaktas skolans trygghetsteam och rektor informeras. Detta sker via mail.
4. Trygghetsteamet tar kontakt med uppgiftslämnaren och med den kränkte för att samla in information och undersöka om det rör sig om en eller flera kränkningar som är att betrakta som mobbning – om så är fallet arbetar gruppen vidare med ärendet och ansvarar för dokumentation.
5. Om ytterligare fler åtgärder behövs efter trygghetsteamets insats meddelas rektor som kallar till elevvårdskonferens/EHT möte. Fler åtgärder är möjliga, exempelvis kan ÅP upprättas, skollagens disciplinära trappa kan användas, eventuell anmälan till polis, arbetsmiljöverk och/eller socialtjänst kan ske.

Vi uppmanar vårdnadshavare att ta kontakt med skolan vid misstanke om trakasserier och kränkande behandling.

2.2.2 Arbetsgång och ansvar om personal kränker elev

Den vuxne som får kännedom om att en elev känner sig kränkt samtalar och ber eleven beskriva när och var den upplevda kränkningen skedde och vad som hände. Händelsen anmäls och dokumenteras i systemet Draft it. Där dokumenteras sedermera även den utredning som görs, åtgärder och uppföljningsbeslut. Systemet säkerställer genom mailavisering att både skolledning och huvudman informeras. Ansvarig för hantering av ärendet efter anmälan är skolledning. (Om det inträffade möjligtvis kan handla om ett missförstånd som kan lösas mellan drabbad elev och berörd personal erbjuder sig den vuxne som fått kännedom om ärendet att följa med eleven som stöd för att reda ut det som hänt i ett samtal.)

Åtgärder kan variera beroende på situation. Är kränkningen grov kontaktas polis och personal tas ur tjänst i avvaktan på utredning. Skolledning bör vid dessa tillfällen konsultera HR. Stöd ska erbjudas inblandade parter utifrån behov. Vi följer arbetsrättsliga regler och riktlinjer.

Skolledning informerar elevens vårdnadshavare.

2.2.3 Arbetsgång och ansvar om elev kränker personal

Skolans krisplan samt personalpolicy vid hot och våld följs.

2.2.4 Skolans rutin vid våld, skadegörelse och misstanke om att barn far illa

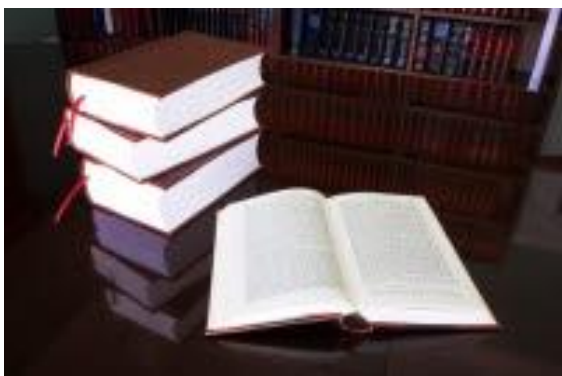
Skolan polisanmäler alla större tillbud som är att betrakta som brott. Dock finns följande passus: Om förövaren är under 15 år och begår brott avgör brottets art och elevens ålder om

en polisanmälan görs. Skolan är restriktiv med polisanmälningar som rör yngre barn och kontaktar i första hand socialtjänsten i dessa fall.

Vid grov skadegörelse eller andra allvarliga tillbud på skolan gör vaktmästare, skolledning eller skolassistent en polisanmälan. Tillbudet rapporteras till fastighetsansvarig.

När elev eller personal utsätts för hot och våld följs skolans krisplan samt kommunens policy vid hot om våld.

Alla som arbetar inom skolan är skyldiga enligt lag att anmäla om det finns misstanke om att ett barn upp till 18 år far illa eller riskerar att fara illa. Vi följer denna anmälningsplikt. Vår utgångspunkt är att så långt det är möjligt informera familjen om att en orosanmälan skrivs och varför. Samrådan kan ske med skolledning och elevhälsoteamet på skolan innan en anmälan görs. I vissa situationer t.ex. vid oro för hot, våld, övergrepp eller misstanke om hedersrelaterad kontext konsulterar vi socialtjänst innan vårdnadshavare kontaktas.

3. Utvärdering och analys av föregående läsårs plan

3.1 Skolans systematiska förebyggande och främjande arbete

Likabehandlingsarbetet analyseras kontinuerligt under läsåret. Nedan följer skolans sammanfattande utvärdering av året som gått. Denna utvärdering ligger till grund för beslut om förebyggande och främjande insatser på grupp- och organisatorisk nivå för kommande år samt för revidering av denna plan.

3.1.1. Genomförda aktiviteter/insatser

Främjande arbete

- bestämda platser i matsal och klassrum
- vuxen som tar emot i hallen på morgonen för ökad trygghet
- Kläppenresa för hela skolan.
- julpyssel tillsammans med hela huset, förskola-åk 6
- lucia i kyrkan för hela skolan, förskola-åk 6
- Många ute aktiviteter med hela skolan för att skapa relationer och vi känsla, exempelvis: samarbetsdagar i början av läsåret, teambuilding inför lov dagar, skoljogg.
- Alla årskurser gjorde ”projekt” tillsammans med kulturskolan Miranda. Under varje projekt får eleverna tillsammans skapa danser, texter och dramatisera.

Förebyggande arbete

- Ordningsregler togs fram/reviderades vid läsårsstart. Fokus är få men tydliga regler. När detta var klart gick rektor igenom reglerna med samtliga klasser och eleverna fick möjlighet att ställa frågor om dem.
- När snön kommer tas det fram vinterregler på samma sätt som förankras på hela skolan.
- Fritidspedagog + en pedagog ute på rasterna som stöttar elever i lek.
- Tillsammans-dagar för ett Vi-stärkande på skolan planerades för uppstart vid ett nytt läsår.

3.1.2 Kartläggningsmetoder

- Trygghetsvandring
- Diskussioner på klassråd och elevråd
- Fokusgruppsintervjuer med elever
- Elevenkäter
- Vårdnadshavarenkäter
- Personalkäter
- Värderingsverktyg
- Anmälningar i Draft It
- Hälsosamtal
- Synpunkts-och klagomålshantering

3.1.3 Analys av resultat och effekt av insatta insatser/åtgärder

Utifrån en enkät genomförd hösten 2022 visar resultatet på att den upplevda tryggheten på skolan har minskat sedan 2021. På påståendet "Jag känner mig trygg i skolan" är resultatet 81,91 (100 2021, 89,29 2020).

På påståendet "Jag känner att jag har någon vuxen att prata med på skolan när jag behöver det" har resultatet sjunkit sedan tidigare år. 78,3% svarar att det stämmer helt och hållet. 2021 var resultatet 90%

På skolan behöver vi det här läsåret arbeta intensivt med att återskapa en stark upplevelse av trygghet.

3.1.4 Slutsats

De insatser som har gjorts under läsåret 21/22 verkar inte ha haft önskad effekt på den upplevda tryggheten på skolan.

4. Prioriterade kommande åtgärder

4.1 Identifierade prioriterade förbättringsområden (grupp- och org.nivå)

- Öka tryggheten i skolans klassrum och i matsalen.
- Öka tryggheten på rasterna.
- Försöka hitta insatser som ökar den upplevda tryggheten på väg till och från skolan.
- Utveckla trygghetsrutiner och ett systematiskt trygghetsarbete, bland annat genom ett trygghetsårshjul.

4.2 Plan för fortsatt arbete

Insats/aktivitet	Område(främjande, förebyggande, akutåtgärdande)	Ansvar	Tidsplan	Uppföljning
	Främjande arbete			
Utveckla rastvårdskapet			VT 2023	
Öka antalet rastvårdare från 1 till 2 personal		All personal	VT 2023	k-dag juni
Införa fadderskapsverksamhet			2023	
Äldre klasser att faddra yngre.		Undervisande lärare	Introducera under 2023	k-dag juni
En aktivitet i större grupp varannan månad		Trygghetsteamet	Introducera under 2023	k-dag juni
	Förebyggande arbete			

Extra trygghetsenkät	Förebyggande	Anneli Kjellemar	April 2023	Juni 2023
Följsamtal utifrån resultatet av den extra trygghetsenkäten	Förebyggande	Alla pedagoger	Maj 2023	Juni 2023
Utarbeta ett årshjul över trygghetsrutiner	Förebyggande	Alla pedagoger	Utarbetas under 2023	November 2023
Utveckla ett arbete kring värdegrund		Alla pedagoger	Utarbetas under 2023	November 2023
Nätsmartsarbete	Förebyggande	Alla pedagoger	Utarbetas under 2023	November 2023

5. Ansvar, delaktighet och kommunikation

5.1 Ansvariga för planens upprättande

Anneli Kjellemar, Rektor
Alla pedagoger, Venjan skola

5.2 Ansvar i likabehandlingsarbetet

En god värdegrund är en färskvara och behöver upprätthållas och utvecklas gemensamt. Personal, elever och vårdnadshavare har ett gemensamt ansvar.

Vårdnadshavare	<ul style="list-style-type: none"> • Har huvudansvaret för barnets uppfostran • Bidrar till att främja barnets skolgång • Samverkar för en god kommunikation mellan hem och skola
Pedagoger	<ul style="list-style-type: none"> • Följer skolans målsättning och styrdokument • Agerar positiva förebilder och ledare • Samverkar för en god kommunikation mellan hem och skola
Skolledning	<ul style="list-style-type: none"> • Lyfter kontinuerligt likabehandlingsfrågor • Låter ett normmedvetet förhållningssätt genomsyra verksamheten • Ansvarar för att likabehandlingsplanen upprättas varje år och att dess innehåll är känt av och följs av all personal • Arbetar för att personal och elever får den kompetensutveckling som behövs i arbetet med likabehandlingsfrågor • Fångar genom medarbetarsamtal och andra forum upp personalens tankar och synpunkter gällande skolans och eget trygghetsarbete i sin grupp.
Elever	<ul style="list-style-type: none"> • Tar ansvar för sitt eget skolarbete • Följer skolans regler • Samverkar för en god kommunikation mellan vuxna och barn

5.3 Delaktighet

Olika perspektiv har inhämtats i upprättandet av denna plan. Detta sker kontinuerligt under året och på olika sätt.

Elever	<ul style="list-style-type: none"> • Diskussioner i klassråd och elevråd samt via enkäter. • Hälsosamtal hos sjuksköterska. • Utvecklingssamtal med mentor. • Elevenkäter
Vårdnadshavare	<ul style="list-style-type: none"> • Besvarande av enkäter om hur uppfattning om barn trivs och känner trygghet i skolan (Skolinspektionens enkät samt Mora kommuns föräldraenkät) • Elevens utvecklingssamtal med lärare. • Elevens hälsosamtal hos sjuksköterska. • Föräldramöten.
Personal	<ul style="list-style-type: none"> • Besvarande av skolinspektionsenkät samt Mora kommuns personalenkät • Besvarande av medarbetarenkät • Medarbetarsamtal • Utvärderingar och analyser i samband med det systematiska kvalitetsarbetet • Diskussioner på APT och K-dagar

5.4 Kommunikation och revidering

5.4.1 Presentation av planen

- Samtlig personal får fastställd plan presenterad på k-dagar i mars månad
- Planen går igenom med elever (på lämpligt pedagogiskt sätt utifrån ålder och mognad) senast under mars månad, av klasslärare
- Vårdnadshavare delges planen via föräldramöten och via skolans hemsida
- Klasslärare ansvarar för att delge nya elever och vårdnadshavare planen
- Skolledning ansvarar för att introducera planen för nyanställd personal

5.4.2 Planens tillgänglighet

Likabehandlingsplanen finns tillgänglig på skolans hemsida [Venjans skola - Mora grundskola \(morakommun.se\)](http://venjans.skola.se)

5.4.3 Planens revidering

Plan mot kränkande behandling upprättas årligen. Förebyggande, främjande och akuta insatser sker kontinuerligt under året. Revidering av Likabehandlingsplan sker under perioden 2023-11-01 till 2023-12-31.

6. Kontakt

Vid synpunkter och frågor om skolans arbete mot kränkande behandling som rör enskilda elever/grupper kontakta i första hand elevens klassföreståndare/mentor.

Vid frågor av övergripande karaktär kontakta personal ur trygghetsteamet eller någon ur skolans elevhälsoteam.

7. Begreppsdefinitioner

I dokumentet används ett flertal olika begrepp, nedan följer en definiering av vad vi menar med några av de vanligast förekommande begreppen.

Likabehandling

Alla elever ska ha samma möjligheter och rättigheter oavsett vem man är eller vilka förutsättningar man har

Diskriminering

När någon kränker eller behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder (man brukar tala om de sju diskrimineringsgrunderna). Diskrimineringen kan vara direkt eller indirekt.

Kränkande behandling

När någon kränker en elevs värdighet, men när det inte har samband med någon diskrimineringsgrund (enligt kap. 6 skollagen).

Trakasserier

När någon kränker en elevs värdighet och det har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (det kan t.ex. handla om att retas, håna, frysa ut någon m.m.). Trakasserier finns definierade i diskrimineringslagen medan begreppet kränkande behandling definieras i skollagen.

Bristande tillgänglighet

När en verksamhet inte genomför skäliga åtgärder för att en person med funktionsnedsättning ska kunna ta del av verksamheten. Om en åtgärd är skälig eller inte beror bl.a. på om verksamheten har praktiska och ekonomiska förutsättningar för att genomföra åtgärden. Hänsyn tas också till om det handlar om kortare kontakt eller en längre relation.

Främjande arbete

Ett arbete som handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten (utgår från skolans uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter)

Förebyggande arbete

Ett arbete som bygger på de risker som skolan identifierar i sitt arbete genom kartläggningar av tryggheten på skolan

Mobbning

Används inte längre som begrepp i lagstiftningen. Sedan 2006 finns bara de bredare begreppen kränkande behandling och trakasserier, vilket alltså avser händelser som inte behöver vara avsiktliga eller upprepade. Ett skäl till att begreppet mobbning inte längre används är att skollagen kräver att alla former av kränkningar motverkas. Skolverkets äldre definition löd: upprepade kränkningar eller trakasserier där någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar någon annan skada eller obehag. Begreppet mobbning lever kvar i praxis och därför kan begreppet dyka upp även i detta dokument.

8. Bilagor

Venjan skolas regler:

Vi har 4 grundregler på skolan:

- Utsätt inte dig själv eller andra för skaderisk.
- Stör inte din egen eller andras undervisning.
- Förstör inte skolan eller andras saker.
- Vi har en mobilfri skola.

Trivselrutiner

- Jag visar respekt för alla barn och vuxna.
- Jag lyssnar på andra och väntar på min tur.
- Jag passar tider.
- Jag hjälper till att skapa arbetsro.
- Jag tar ansvar för mitt lärande.
- Jag ser till att det jag behöver under dagen finns med, till exempel idrottskläder och laddad Ipad.
- Jag är rädd om andras och skolans saker.
- Jag tar kontakt med någon vuxen om jag behöver hjälp och stöd.
- Jag följer skolans regler.